

Један од најважнијих разлога због којих се у медијима Младић представља као веома лош човек, јесте тај што је неопходно обновити идеју о војним интервенцијама као хуманим интервенцијама

Професор Едвард Херман, емеритус на Вартоновој школи економије Универзитета у Пенсилванији и Аненберговој школи за комуникације Универзитета у Пенсилванији изузетан је познавалац деловања пропагандног модела у спровођењу политике моћи. Аутор је студија: „Производња сагласности, политичка економија масовних медија“ (коаутор Ноам Чомски), „Глобални медији“, „Мит о либералним медијима“, „Испод хипокризије: декодирање вести у доба пропаганда“, укључујући и речник двоструког говора деведесетих „Политика геноцида“ и многих других... Недавно се у САД појавила дугоочекивана студија професора Хермана: „Сребренички масакр, Чињенице, Контекст, Политика“, коју је написао са још шест аутора. Ова студија би ускоро требало да се појави и на српском језику у издању фонда „Историјски пројекат Сребреница“.

Како би прокоментарисали хапшење генерала Ратка Младића које је председник Србије Борис Тадић представио у спектакуларном наступу, бескрајно понављаном на српским медијима у којем је Тадић наступио у стилу Барака Обаме који објављује свету да је Осама бин Ладен убијен и да је захваљујући маринцима свет ослобођен још једног страшног злочинца. У вези са хапшењем Младића најстрашнија оптужба која му се приписује је Сребреница. Због чега је потребно одржати мит о Сребреници живим?

Неопходно је одржавати мит о Сребреници живим зато што је Сребреница постала симбол западних интервенција, интервенција САД, као интервенција које се спроводе у хуманитарне сврхе. Сребреница је направљена као симбол злог непријатеља: она показује колико су до сржи зли и окрутни непријатељи САД и Запада. Младић је представљен као веома лош човек: одговоран за убиства у Сарајеву, за Сребреницу и многе страшне ствари. То је стандардни поступак инаугурисан када су се САД и НАТО укључиле у рат и поставља се питање због чега им је то сада потребно. Запад је кренуо у нови поход, на Египат, Тунис, Средњи Исток и сада напада Либију, Авганистан и Пакистан и поставља се један мали проблем: на који начин оправдати све те војне интервенције. Па, погледајмо како смо дивну ствар урадили у Југославији. Дакле, један од најважнијих разлога због којих се у медијима Младић представља као веома лош

човек, јесте тај што је неопходно обновити идеју о војним интервенцијама као хуманим интервенцијама. Ви и ја знамо да је то лаж и превара, али другима је довољно да кажете: Сребреница и да произведете слику масовног убиства. И сви ти људи проглашавани су за злочинце без да им се судило, осим у овим лажним судовима типа Хашког трибунала и са њим повезаним локалним судовима. И, тако, имамо људе који симболизују зло и хуманитарни аспект борбе САД-а и Запада. Хуманитарне циљеве империјалног пит була: НАТО.

Српска влада и политичари веома су подложни империјалним притисцима и реализују све што Империја тражи од њих са пузајућим задовољством. Империји је било потребно да се ухвати тај „зао“ човек, како би се свет подсетио хуманитарне мисије као сврхе војних интервенција, и Тадић је ухватио зликовца. Српска влада пузи пред западним силама. Они су се савили и бришу чизме онима који су победници у сукобу и од којих сада зависе.

О овом догађају не може да се чује ниједно диспаратно мишљење у медијима у Србији. Алтернативни медији, укључујући сајтове, под сталним су ударом. Да ли је тако и у САД?

Свакако да јесте. Мејнстрим медији у САД следе званичну партијску линију. Истина о Сребреници као српском геноциду није никада довођена у питање, а Младић је криминалац и геноцидалиста. Када је реч о партијској линији то је исто као у тоталитарном друштву: она се беспоговорно спроводи и медији не смеју да је доводе у питање.

А шта је са алтернативним медијима у САД?

Нема много истинских алтернативних медија, а ти малобројни такође следе партијску линију. Часописи какви су „Нејшн“ и „Прогресив“ о питањима Србије су веома кукавички суздржани. Једини заиста независни прави алтернативни часопис је „З“ („Зи“) магазин, и имам редовну колумну у том часопису. У том часопису сам представио књиге Дајане Џонстон, Џона Локланда: „Травестија о Хашком трибуналу“, и пет или шест других дисидентских књига о Југославији и Србији. И, веровали или не, једини сам приказао ове књиге у САД. „Нејшн“ их није приказао, ни „Ин тхис тимес“, као ни „Прогресив“, зато што се плаше: партијска линија је тако чврста када се ради о Југославији и Хашком трибуналу да они не смеју ни да дотакну проблем. То је заиста страшно.

Професоре, како можемо да разумемо понашање медија у Србији? Ови медији су своју пропаганду усмерили против интереса сопствене земље и народа. Да ли су медији у Србији постали саставни део пропагандног система Запада?

Медији у Србији су постали исти пропагандни систем какав постоји у другим западним државама. У САД огроман је раскорак између онога што жели народ и онога што медији намећу као теме. Јавност не жели да се толико новца троши на војне издатке већ на цивилне: желе да се више новца одвоји за школски систем, водоснабдевање итд, али медији овакве ствари не објављују. Сада нас убеђују да је дефицит хитнији од решавања проблема запослења и тако даље. Мејнстрим медији су контролисани од стране корпоративних група, ради се о веома концентрисаном власништву уско повезаном са бизнисом и адвертајзингом итд, и то је оно што смо Ноам Чомски и ја показали у књизи: „Производња сагласности“. Власништво, рекламна индустрија, зависност од официјелних извора, флак, то су филтери кроз које информације пролазе и постају основ за информисање људи. Те информације, међутим, морају и увек служе интересима елите. Медијска корпоративна елита је увезана са осталим елитним интересима. Медији у Србији су такође увезани са корпоративним интересима, политичким и осталим интересима, не само у Србији, већ глобално. То објашњава да су и они постали део медијске праксе: рад по смерницама које поставља глобална елита која забрањује да се о Сребреници говори мимо партијске линије.

Разговарала Биљана Ћоровић

(Печат, 6. јун 2011)